

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/l. Vse pošiljate je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna šte. 1:50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 2:50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Vzpored zborovanja VI. pokrajinske skupščine UJU Poverjeništvo Ljubljana.

V zmislu čl. 18. pravil UJU sklicuje VI. pokrajinsko skupščino poverjeništvo Ljubljana

na 16., 17. in 18. julija 1926 v Celju
Dne 16. julija v petek:

SEJA ŠIRJEGA SOSVETA.

I. Ob 1/216. uri seja širjega sosveta z odseki (zborovalni prostor priobčimo prihodnjič):

1. Izpopolnitev odsekov po čl. 21. e) poslovnika.
 2. Izročitev došlih predlogov in resolucij odsekom.
 3. Skupno posvetovanje širjega sosveta z odseki.
 4. Izvolitev verifikacijskega odbora.
- II. Seja odsekov se vrše takor, po seji širjega sosveta. Kraj zborovanja objavimo pravočasno.

ZBOROVANJE ODSEKOV.

1. Stanovsko in šolsko politični odsek: Smernice stanovske politike naše organizacije. Poročevalec tov. Rudolf Mencin. — Osnovne ideje in principi, na katerih mora sloneti naša organizacija in po katerih naj se sestavi nova pravila UJU. Poročevalec tov. Anton Skala.

2. Narodno-prosvetni odsek: Delovanje in organizacija učiteljskega prosvetnega dela. Poročevalec tov. Vekoslav Mlekuž, tajnik in knjižničar.

3. Kulturno-pedagoški odsek: Problemi podeželskega šolstva in učiteljstva. Poročevalec tov. Mirko Vauda.

4. Odsek za stanovski naraščal: »Učiteljska Omladina« in delovanje ljubljanskega in mariborskega odseka za naraščal. Poročata tov. Andrej Skuli in Mirko Kožuh.

5. Odsek za obmejno šolstvo in neodrešeno ozemlje: Poročilo o delovanju odseka in došli predlogi okrajnih društev. Poročevalca tov. Peter Močnik in Karel Štravs.

6. Gospodarski odsek in nadzorni odbor: Račun in proračun poverjeništva UJU in »Zvončka«. Poročevalca tovariša Mirko Fegic in Fran Luznar.

7. Pravno-obrambni odsek: Pravilnik pravno-obrambnega odseka UJU — poverjeništvo Ljubljana. Poročevalec tovariš Aleksander Alt.

8. Tiskovni odsek: Došli predlogi.

V odseke pridejo tudi predlogi okrajnih učiteljskih društev, ki so jih za skupščino predložila v »Letnem poročilu«.

Člane odsekov objavimo pravočasno. Ako kateri odsek ne bo imel predlogov, se člani dotičnega odseka ne bodo pozvali na skupščino.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvo Ljubljana.

Anton Gnuš,
poverjenik.

Josip Lapaine,
tajnik.

Polemika.

— »Klub priseljenih učiteljev«. Zgodil sem se, da je prišel tov. Ribičič s to idejo na dan. Že sama beseda klub je nekaj zopernega in tudi neresnega pomena. Včasih so si ustanavljali rodoljubni razne klube »pivčarjev« itd. v svojo zabavo, ki pa niso na zunaj prav ničesar resnega nudili. V zadnjem času pa so se ugnezdili »klubi« tudi v naše vrste, katere bi prav lahko pogrešali že z ozirom na to, ker je opasno, da se homo še bolj oddaljevali drug od drugega, potem takih brezpomembnih in brezpredmetnih klubov. Ali je potreben tak klub stanu, ki poseduje svojo stanovsko organizacijo z vsemi in za vsakega člana potrebnimi odseki? Po mojem skromnem mnenju, nikakor ne! Kajti, ako sem organiziran v stanovski organizaciji, imam v tej kot član neke dolžnosti, am-

Vsi predsedniki in delegati imajo pravico prisostvovati razpravam v odsekih. Pravica-soodločevanja v odsekih imajo na samo odsekovski člani

ZBOROVANJE DELEGACIJE.

Dne 17. julija 1926. v soboto:

1. Ob 8. uri verifikacija mandatov pri verifikacijskem odboru ob vходу v zborovalno dvorano. Vsi predsedniki okrajnih društev in delegati se morajo prilagiti verifikacijskemu odboru z legitimacijo pravilno overovljeno od društva. Legitimacije razpošlje poverjeništvo predsednikom okrajnih društev).

2. Ob 9 uri:

a) **Otvoritev po poverjeniku.** Poroča poverjenik tov. Anton Gnuš.

b) **Poročilo verifikacijskega odbora** o navzočih in pri glasovanjih upravičenih delegatih.

c) **Poročilo tajnikovo.** Poroča tajnik tov. Josip Lapaine.

č) **Blagajnikovo poročilo.** a) račun poverjeništva; b) račun »Zvončka«; c) proračun poverjeništva; č) proračun »Zvončka«. Poroča glavni blagajnik tov. Mirko Fegic.

d) **Poročilo nadzornega odbora.** Poroča tov. Fran Luznar.

e) **Smernice stanovske politike** naše organizacije. Poroča tov. Rudolf Mencin.

f) **Volitev:**

1. 12 članov in 3 namestnikov v ožji sosvet pov. UJU Ljubljana. (Ožji sosvet se voli po čl. 13. pravil UJU in se konstituira med seboj).

2. 3 članov nadzornega odbora v zmislu čl. 33. pravil UJU.

3. Razgovor in določitev treh kandidatov in enega namestnika poverjeništva UJU Ljubljana za Glavni odbor UJU v Beogradu.

g) Poročilo in predlogi odsekov

h) Nasveti.

POKRAJINSKA SKUPŠČINA.

Dne 18. julija 1926. v nedeljo:

Ob 9. uri 30 minut:

1. **Poverjenikov nagovor.**

2. **Osnovne ideje in principi** na katerih mora sloneti naša organizacija in po katerih naj se sestavi nova pravila UJU. Poroča tov. Anton Skala.

3. **Problemi podeželskega šolstva** in učiteljstva. Poroča tov. Mirko Vauda.

4. **Resolucije.**

Opomba: Opozariamo, da se vrši ob 8. uri tega dne občni zbor »Učiteljske Samopomoči« in da zborujejo ob isti uri skupno sreski šolski referenti ljubljanske in mariborske oblasti.

Zborovalne prostore objavimo pravočasno!

nec. živim med Slovenci: mar sem jaz kriv, da se le državna meja tako nesrečno potegnila in izločila ostala slovenske kraje od sedanjosti države, katero smo imeli zamišljeno še pred vojo? Kakor razumem tov. Ribičiča, smatra on za priseljenca vsakega, ki slučajno ni rojen v okviru sedanjosti državne meje. daširavno je zrastle in živel do nastanka naše države izven te meje. Da bi vedela moja mati vnaprej o nastanku sedanjosti države in da si bom moral tu služiti kruha, bi svoj porod gotovo prenesla vsaj recimo do Rakeka in me s tem obvarovala psovke begunce, pritenenec in nainovejša — priseljenec, ker bi z roistvom to stran sedanjosti državne meje bil pravi in čist državljani, čeravno bi vsa za menoj potekla leta preživela onostran sedanjosti državne meje. Ne bodimo malenkostni! Čemu si belimo glave s takimi vrašanjmi, saj nas čaka drugje dovoli pozitivnega dela, ki bo koristnejši tudi za »priseljenca«, katerih po mojem mnenju ni, kakor hitro imamo državljanstvo SHS v žepu. Naše nadaljnje delo bo v skupni stanovski organizaciji, ki ne sme pod nobenim pogojem ločiti svoje člane po pokrajinah, še manj pa po roistvu. Vsaka nadaljnja diskusija v tem vrašanju se mi zdi odveč in napametneje bi bilo, da položimo ta novorojeni klub k večjemu počitku ob državni meji. — Josip Macarol.

Učiteljski pravnik.

—Š Kdo je upravičen razpolagati s prostori v šolskem poslopiu, ki niso namenjeni v učne svrhe? Vedno lastnik šole in to je krajni šolski svet oziroma lahko občina, če je nanjo prepisana lastninska pravica.

—Š **Odtegljati položajne plače.** Glavna Kontrola se je pritožila proti dekretom, na podlagi katerih je bila položajna plača izplačana od dneva dospelosti in ne od dneva podpisa dekreta. Državni svet je tej pritožbi ugodil zato morajo sedaj vračati difference med obema rokoma vsi oni, ki so jim bile položajne plače nakazane z dnem dospelosti. Pritožba je nemogoča.

Učiteljski pevski zbor.

—pev. Tovarišicam pevkam in tovarišem pevcem sporočam sklep odbora pevskega zbora, da not ne bomo razpošiljali. Imeli bi preveč stroškov in Vi pre malo časa za študiranje. Ves program je na novo natisnjen in bi se note z razpošiljanjem pokvarile. Kdor pa hoče študirati ima itak note doma. Prinesite vse note s seboj k pevskemu tečaju od 2. do 10. julija. Vsi, ki ste zadržani in tisti, ki želite hrano in stanovanje, sporočite na naslov **Drago Zupančič**, Cesta na Rožnik 5, Ljubljana. — Tajnik.

Naša gospodarska organizacija.

—g **Učiteljska Samopomoč.** V zadnjih dneh junija t. l. preimejo člani položnice za 115. smrtni slučaj (Josipina Sivka, št. Jurij) in 116. smrtni slučaj (Ivana Velepč, Ljubljana) s poštnino 10.50 Din. poročeni pari dvojno. Zastanke se prišteje k temu znesku. Pogledite na zgornji rob pošne položnice, kjer bodo zapisane številke smrtnih slučajev, za katere plačate (prva in zadnja številka). Ne odlašajte, z nakazili! — Učiteljska Samopomoč ima danes — 20. junija 1926 — 1930 članov. Posmrtnina znaša 9650 Din.

Splošne vesti.

— Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal odlok, ki vzbuja sila nevolje med učiteljstvom. To je odlok z dne 22. maja 1926 U. br. 5808 glede proračuna za stvarne šolske potrebščine, omejitve izdatkov, s katerim priporoča krajnim šolskim svetom, zlasti na upravitelstvom, da omeje izdatke za razne šolske potre-

be. V tem razpisu ukazuje, da se ima odpraviti vsak luksuz v šolah, dalje da se preveč porabi za razsvetljavo in kurjavo in slednjič prepoveduje kurjavo in razsvetljavo stanovanj učnega osebja, na občinske stroške. Ker zna biti ta odlok v znatno škodo procvitu šolstva in izobrazbe naroda se še povrnemo na zadevo. O tej zadevi je sklepal tudi ožji sosvet našega poverjenjstva na zadnji seji.

— **Uradniška stalnost.** Vlada je pripravila podaljšanje člena 234. uradniškega zakona, ki odvzema državnemu uradništvu stalnost za tri leta. Po tem členu imajo stalnost le oni uradniki, ki so naštetji v čl. 224. čin. zak. Člen 124. pa pravi: Vključ temu se ne postavljajo na razpoloženie in ostanejo na svojih mestih: člani državnega sveta glavne kontrole, vsi sodniki rednih sodišč in učitelji, ki niso smeli biti do dosedanjih zakonih ne premeščeni ne odpravljani iz službe. Vlada namerava izpremeniti čl. 234. sledeče: »V času od 1. septembra 1926 lahko prestopanje službe in premeščenje državnih uslužbencev, izvenzemljanih, ki so naznačeni v čl. 224. čin. zakona, ostane izven pogojev, naznačenih v čin. zak.« — Poverjeništvo UJU Ljubljana se je brzojavno obrnilo na Glavni odbor UJU v Beogradu, da stori korake v zaščito učiteljskih pravic. — Narodna skupščina je sprejela to izpremembo na svoji seji 23. t. m. in je s tem zopet poslabšala položaj uradništva.

— **Zmedo bi radi zanesli** v naše sklenjene vrste in so se začeli zopet oglašati anonimni dopisniki v »Jutru« radi našega idejnega boja. Zdi se, da postalo nestroni in nervozni radi Celja. Mi im ne bomo sledili, ker se nam ne zdi ne umestno, niti potrebno. Ako si sami niti ne upajo s polnimi imeni na dan, je že to dovolj jasen argument vrednosti njihovih trditve. **Nas ne dela Celje prav nič nervozne in nestrone.** ker smo uverjeni, da pride vse svojo naravno pot kljub raznim »resnicam« in noticam v političnih glasilih te ali one stranke. Tudi zaradi »Slovenčevih« raznih večkrat prav neumestnih notic ne bomo krenili od svoje začrtane poti na niti ne za pčico.

— **Naročnike »Učiteljskega Tovariša«**, ki niso člani naše organizacije opozariamo, da smo priložili današnji številki položnico z označbo dolga na naročnini. Prosimo jih, da nam nemudoma poravnajo dolžno naročnino, ker im bomo sicer list ustavili s prihodnjo številko.

— **Nabiralcem »Zvončkovih«** naročnikov smo razposlali te dni obračune za letnik 1925/26. Prosimo jih, da poravnajo zastanke zanesljivo do 5. julija, ker moramo račun »Zvončka« skleniti pred pokrajinsko skupščino. Preostale številke nam vrnite, da vam jih odračunamo.

— **Neki J. I. — učitelj pravi v »Jutru«** od 18. junija 1926, da nova smer dosedaj nima zaznamovati nobenih uspehov. — Če nič drugega kakor to, da ni bilo persekucij, ki so se z novim zbiranjem med učiteljstvom skoro povsem omejile in da poverjeništvo ni napravilo novih dolgov ter je v novem letu krilo vse svoje izdatke tiska in uprave — je to dovolj v tem kratkem času od 10. januarja 1926 naprej in če uredi v drugi polovici leta še ostalo gospodarsko stanje, bo to dovolj tudi za prvo leto.

— **Maturanti mariborskega učiteljskega iz leta 1880. in 1881.** Sestanek v Ljubljani 3. in 4. julija t. l. ima sledeči vzpored: 1. Dne 3. julija zvečer ob 7. uri priateljski sestanek in skupna večerja. Pozdravi in prosta zabava pri g. Seršenu. 2. Dne 4. julija ob 8. uri maša za pokojne tovariše in profesorje. 3. Ob 9. uri izlet na ljubomerski hrib. 4. Ob 13. uri skupni obed — govori in napitnice. Nadalje sklene zbor. Sklicatelja se nadejajo, da se udeležijo vsi tovariši tudi s svojimi boljšimi polovicami. Železniške zveze priložne tla in nazaj — prenočišča določena, oskrba za želedec izbrana in

bode vse za pravočasno prilašene pripravi. Priznati naj se naslovilo točno do 27. junija t. l. na sklicatelja tovariša Šmida in Porekarja. Na veselo gotovo snidenje. Vlaki prihajajo čez Pragersko in Ormož v Ljutomer ob 8.11, 11.24, 14.48 in 18.47. V isto smer povratek ob 7.01, 11.27, 15.09 in 18.50. B. R. N.

— **Natolcevanje.** »Jutro« prinaša izpod peresa bivšega poverjenika Jelenc dne 18. junija 1926 sledeče: »Jaz se prav nič ne čudim, da so zmagali zagovorniki »deklaracije« (Opomba: razmerje je bilo 83:33), ker prav dobro poznam ljubljanske razmere. Dobro vem, če bade danes sedanji režim, pa imamo mi antideklaracijsko večino.« — To je napisal v »Jutru« bivši poverjenik Luka Jelenc! Vprašajte najprej uradništvo pri prosvetnih upraviteljih, če je čutilo kak režimski pritisk za to volitve. Ti bi se moral najprej čutiti — če bi bil! Pač na bi mi lahko našli druga sredstva, ki so se uporabljala od manišine. Volitve se je vršila brez otvoritvenega nagovora in kot prva točka dnevnega reda. Kar se pa tiče krutega in pavšalnega očitania neznačajnosti učiteljem in učiteljicam ljubljanskega učiteljskega društva — prepuščamo prizadetim, da odgovore svojemu bivšemu poverjeniku kakor treba. — Tudi doba, da se bo učiteljstvo merilo po režimih in bo naša organizacija odvisna od režimov, bo minila. Sedaj smo na prehodu.

— **Občni zbor Učiteljske tiskarne** se je vršil že 9. maja. Bil je precej buren, ker so nekaterim celo v sedanji splošni gospodarski krizi osebnosti in strankarstvo več, kakor pa nemoten razvoj našega največjega gospodarskega podjetja. O poteku in izidu tega občnega zbora smo namenoma molčali, ker se držimo trdnega načina, da načelni, politično strankarski in osebni spori ne sodijo v nobeno gospodarsko podjetje, še najmanj pa v naše zlasti v tako kritičnem času. Molčala je tudi tiskarna, molčali so celo tisti, ki so izšli kot »zmagovalci« iz tega občnega zbora ter niso iznesli svoje »zmage« niti ne v stanovskem in tudi ne v kakem političnem glasilu. Vzrokov za ta molk je bilo (in jih je še!) na strani »zmagovalcev« več, ko dovolj in sicer zelo, zelo tehtnih. Ta molk pa je prvi pretrgal bivši poverjenik in član upravnega sveta Učiteljske tiskarne tov. Luka Jelenc, in sicer v »Jutru« glasilo politične stranke, ker hoče celo zadevo izrabiti v prilog svoje struje pri našem načelnem pokretu. Dasi izživa njegov člančič oster odgovor, vendar se vzdržim v interesu našega gospodarskega podjetja — in tudi v interesu tov. Jelenc samega — vsake replike. Apeliram na na upravni svet tiskarne, da v bodoče prepreči take izpade in ne prisili mene in drugih, da bomo morali približati žeblice tudi v tem slučaju morda na podoben način, kakor jih je zabil tov. Grum na zborovanju ljubljanskega učiteljskega društva v gospodarstvo UJU v dobi poverjenikovstva tov. Jelenc. Zakaj v interesu učiteljstva je, da naše gospodarske institucije prežive posamezne osebe in struje.

Hren.

— **Ne igrate se z ognjem!** Izogibali smo se iznašati zadeve v javnost, ki bi škodovali našim gospodarskim ustanovam. Zadrževal sem na vseh koncih in krajih izpade, ki bi že zdavna prišli v javnost, ker so si trezni ljudje dali dopovedati, da je iznašanje teh zadev v javnosti na škodo našim gospodarskim institucijam. Toda gospod Jelenc, ki bi imel kot član upravnega sveta Učiteljske tiskarne največ dolžnosti molčati o zadnjem občnem zboru Učiteljske tiskarne, je iznesel v »Jutru« z dne 18. junija 1926 sledeče krilate besede: »Da imamo večino med razsodnim in značajnim učiteljstvom, so pokazale pred nedavnim časom volitve v upravni svet Učiteljske tiskarne, ko so dobili naši kandidati po 123 glasov deklaracijsko pa po 34.« — Zanimivo je konstatirati, da deli sedaj gospod Jelenc učiteljstvo v »razsodno« in »nerazsodno« ter »značajno« in »neznačajno«, kakor je razvidno iz dopisa. Ni bila dovolj delitev učiteljstva po strankarski opredeljenosti, zaselati je treba razdor še globlje! Toda tudi njegove številke ne odgovarjajo istini. Gospod Jelenc je pozabil omeniti, da je on dobil samo 93 glasov in od teh osem mojih in najmanj dvakrat toliko od mojih prijateljev, ki smo stali na stališču, da je najmanj prikladen sedanji trenutek za zanašanje strankarskega razdora v naša gospodarska podjetja; pozabil je gospod Jelenc tudi omeniti, da sva pri volitvi v

nadzorstvo Učiteljske tiskarne dobila s tov. Hrenom 52—54 glasov, čeravno ste najhujši ožgi otvorili proti nama, tov. Grum je pa dobil celo 63 glasov od 126 oddanih glasov. »Večina« ki jo omenja g. Jelenc, se je umetno vzdržuje. »Pozabiti ne sme, da upravni svet Učit. tisk. pred občnim zborom ni sodeloval novo prijavljenih učiteljev iz vrst članstva UJU. Dovolj neprilik sem imel, ko sem ravno javno izpade v tem oziru preprečil, če na danes prihaja to v javnost, naj se upravni svet zahvali nerodnosti gospoda Jelenc. Danes nismo prepričani samo mi, temveč menim celo najhujši Jelencovi pristaši, da ni v korist naših gospodarskih institucij, ker so se zamenili člani nadzorstva Učiteljske tiskarne ravno z odborniki »Kluba demokratičnih učiteljev« in se je s tem jasno pokazalo, da je strankarstvo tudi pri gospodarskih vprašanjih za Jelencovo skupino prvo, ki pospešuje stanovski razdor tudi pri gospodarskih podjetjih. Gospoda, ne izzivajte! — Ivan Dimnik.

— **Zakaj?** V »Jutru« od dne 18. junija t. l. mi očita neki »J. J. učitelj«, da propagiram v članku »Klub priseljenih učiteljev« ustanovitev novega učiteljskega društva, da ne verujem propagatorji »Deklaracije« lastnim besedam, ko povdarjam potrebo le ene enotne učiteljske organizacije itd. Ker sem prepričan, da je učitelj J. J. dobro čital da sem za »klub priseljenih učiteljev« v okviru organizacije ne pa izven nje ter da svarim pred prisvajanjem nalog, ki bi zamogle dovesti do diferenciacije v vrstah učiteljstva, vprašam: Zakaj in čemu je zavijanje resnice dobro? Ali smatra J. J. učiteljstvo za tako inferiorno, da ne bi razumelo, kar čita? Ali je to zgolj malo zlobica? Naj bo tako ali tako, gotovo je, da tak način polemike ni vreden učitelja, še manj pa moža! — I. Ribičič

— **Mladinski list »Zvonček«.** Prejeli smo 10. številko »Zvončka«, ki zaključuje letnik 1925/26. Tudi ta številka je vredna sovrstnica vseh prejšnjih števil. Odlikuje se po vsebini, pa tudi po pestrosti ilustracij, med katerimi prvači umetniška priloga »Čebelnjak v gluho nemnici v Ljubljani«. Original je naslikal spreten ilustrator strokovni učitelj Ivo Erbežnik. Delo je prvovrstno in dela čast avtorju, kakor tudi Učiteljski tiskarni. K temu je dodal g. Vilko Mazi mičen spis »Gluhonemni čebelnjak«. Ta številka vsebuje Ganglovo odo na mesto »Kranj«, Petelinovo pesnitev »Vidov dan«, Lebanovo pesem »Maju v slovo«, Samčevno pesmico »Kresnice«, Lamutovo »Na večerni naši« ter Ročičovo »Nesrečna Evica«. Med pripovednimi spisi najdemo nadaljevanje Vandotove povesti »Kochjeva osveta«, ki zaključuje prvi del povesti. Stric Pavle končuje svoje »Izprehode po Beogradu«, Bartolova nam prinaša mičen spis »Strašilo« in Jeras konec svoje povesti »Deklice iz preteklosti«. Poleg vsega tega dodaja Juvanc glasbeni proizvod »Domovina«. Bogat je na pisemskih in odgovorih tudi to pot »Kotiček gospoda Doronoliškega«. Uredništvo naslavlja koncem lista na mlade čitatelje prav prilazne besede, polne lepih oblikih za bodoče leto. In te oblike niso prazne, zato priporočamo naši mladini, naj se še tesneje oklenejo »Zvončka« v bodočem letu.

— **Članom in članicam okrajnega učiteljskega društva za ljubljansko okolico.** Ker se odboru od gotove strani predbaciva, da je v društvo uvedel »absolutizem«, sem primoran in izzvan — že z ozirom na to, ker v tekočem šolskem letu ni mogoče iz raznih ovir sklicati društvenega zborovanja, da vse klevete ovržemo — tem potom pojasniti naslovilcem, da bodo sami izprevideli v koliko odgovarja resnici gonja proti odboru. Konstatiram samo sledeča dejstva, ki so izzvala v nekaterih glavah »absolutizem«. Pri odborovi seji, ki se je vršila 6. t. m., je odbor soglasno odstavil bivšega tajnika in ga nadomestil z drugim članom odbora, ker se je iz avtentičnih podatkov dokazalo, da ni vršil od odbora poverjene mu naloge kot tajnik v interesu društva. Nadalje sem na kratko poročal, da sem v društveni blagajni ugotovil manco večje vsote. Denar je bil od članstva inkasiran in vpisan v blagajniško knjigo, a v njej niso razvidni izdatki od vsega. Podrobnosti si bo odbor prizadeval ugotoviti v interesu društva in njega članstva. Zanimivo je, da letos redno plačujemo svoje obveznosti, da pa naši delegati ne bodo imeli glasovalne pravice na pokrajinski skupščini, ker nam je stari

odbor pustil toliko dolga in nejasnih računov, da društvene obveznosti napram poveništvu še sedaj niso poravnane. Prav je imel neki tovariš, ki se je izrazil, da društvena blagajna ne izpolnjuje svoje obveznosti; luknja se je šele v tekočem letu zamašila pod »absolutizmom« tako, da se je poravnalo del dolga prejšnjih let, plačale vse obveznosti tekočega šolskega leta 1926 poveništvu UJU, kar je prvi pojav po tolikih letih v našem društvu. Tovariši in tovarišice, mučno je, da se moramo braniti javno, a v to smo primorani in izzvani od tovarišev, ki neopravičeno mečejo blato na odbor, namesto da bi ga ohranili za končno sodbo. Sodite vi, ako je odborov »absolutizem« na mestu, s katerim zastopa le in samo društvene in vaše interese. Končno pa vam javljamo, da bo odbor ta »absolutizem« podrobno in s številskimi pojasnili na prihodnjem zborovanju, ki se bo vršilo takoj v začetku prihodnjega šolskega leta. — Josip Marcarol, t. č. predsednik.

— **Srebrno poroko z učiteljskim stanovom** praznuje leto maturanti(nje) iz l. 1901. Ljubljanski smo praznovali 20-letnico ob priliki skupščine v Rogaški Slatini. Praznujmo 25-letnico letos ob isti priliki v Celju, ter se naj nam pridružio še mariborski! Priti bi morali po možnosti vsi kolikor nas je še ostalo. Morebitne predloge pošlite — ker ni še nihče vzel stvari v roke — podpisancu. — Anton Hren, Studenci pri Mariboru.

— **Stara cerkev pri Kočevju.** Tukajšnja osnovna šola priredi Vidovdansko proslavo dne 27. in 29. junija t. l. ob 3. uri popoldne. Na vzporedu so igre, prizori, deklamacije in petje. Vabimo vse prijatelje in ljubitelje šolskega dela, da se udeležijo te prireditve v obilem številu.

— **Pripravljalni odbor za odkritje spominske plošče** umrlemu nadučitelju Ivanu Strelcu pri Sv. Andražu v Slov. goricah opozarja ceni. čitatelje, da se omenjeni odbor v binkoštni številki objavi, da se vrši tozadevna ljudska slavnost dne 28. in 29. junija 1926 ter danes prinaša svoj program kakor sledi: 1. Dne 28. junija zvečer mirozov. umetni ožgi, nato pa slavnostni banket. 2. Dne 29. junija ob 1/210. slov. služba božja, nato odkritje in blagoslovitev spominske plošče na tukajšnji šoli. 3. Slavnostni govor. 4. Popoldne ob 1/215. uri F. Finžgarjeva ljudska igra na novem šolskem odru »Veriga«. 5. Po sporedu prosta zabava s srečolovom šaljivo pošto, boj s konfetijem, ameriški zapor itd. v gostilni g. R. Rola. Oba dneva svira znano godbeno društvo »Mura«, godba na pihala dirigira g. Janko Čirč iz Gornje Radgone. Iz Ptujja vozi dne 29. junija od 1/210. vlaka predpoldne avto po znižani ceni. Tuji, ki reflektirate na

avto vožnjo, javite se pravočasno potom dopisnice na naslov: Zvonko Predan, šolski upravitelj pri Sv. Andražu v Slov. goricah. K obilni udeležbi vabi — odbor.

— **V nedeljo, dne 4. julija** je ob 8. uri v okoliški šoli v Celju sestanek učiteljev, ki so imeli kmetijsko-nadaljevalne šole, h kateremu se vabilo tudi drugi tovariši, ki se zanimajo za to stroko. — Pero Jankovič, učitelj-upravitelj osnovne šole v Vojniku.

— **Potovanje v Češkoslovaško.** (Ekskurzija tov. Mrovljeta.) Odhajamo iz Ljubljane — glavni kolodvor 2. julija ob 15.54 in v Mariboru se pridružijo ostali: vlak pride okrog 20. ure v Maribor. Radi tega odpade tudi stanek v Ljubljani. Vsak naj kupi vozno karto do Prage. Jugoslovanski znak naj si vsak sam nabavi! V slučaju, da se ne peliemo skupaj se snidemo 4. julija v Pragi v že javljenem hotelu. — Mrovlje. — Oni, ki pridejo pred tem vlakom v Maribor svidenje pri »Crnem orlu« na Grajskem trgu.

— **Razstava ženskih ročnih del v Domžalah.** V šolskem poslopiju šestrazredne osnovne šole v Domžalah razstavijo prihodnjo nedeljo in ponedeljek (27. in 28. t. m.) svoje letošnje izdelke ženskih ročnih del učenke te šole z namenom, da si jih pridejo v prav obilnem številu ogledat starši in vsi, katerim je na srcu napredek ženskega naraščaja v prid in blagor našega naroda.

— **Žalostno znamenje.** »Narodni dnevnik« hvali. »Kmetijski list« hvali. »Narodna Prosveta« hvali. »Učiteljska iskra« hvali in še drugi listi so hvalili novi pokret med učiteljstvom. G. Jelenc piše v »Jutru« od 18. junija 1926, da je žalostno znamenje, ker »Slovenec« hvali. — Nas ne ženirajo take pohvale in nas tudi ne vznemirjajo. Tudi če nas drugi listi pohvalijo ali pogrtaajo, nas ne vznemirja, ker gremo svojo ravno stanovsko pot naprej preko dnevnih političke. Sprva težko, a uspehi bodo vedno bolj vidni in trajni, ne le ob režimih.

— **Izlet UJU v Čehoslovaško. Pri-zadeti dobite pismo naznanilo glede vlaka s katerim potujemo ali pa v dnevnikih.**

— **Brošuro, ki opisuje boje za novo osnovno in meščansko šolo v Mežici** bo poslal tov. Möderndorfer nekaterim tovarišem in tovarišicam na ogled. Kdor jo bo obdržal, naj nakaže po priložnici položnici 12 Din. zanj (ne 8 Din, kakor je bilo zadnjič objavljeno) kogar pa ne bo zanimala, naj jo takoj nepoškodovano vrne!

— **BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA.** Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošlje vsakemu naročniku »Učit. Tovariša« zanimiv cenik brezalkoholno. Zahtevajte ga takoj: ne bo Vam žal!

Iz seje ožjega sosveta Pov. UJU Ljubljana.

(9. seja dne 16. junija 1926).

Ko ugotovi poverjenik tov. Grus pri polnoštevilni navzočnosti članov ožjega sosveta sklepčnost in pojasni, da je preložil sejo od 12 na 16. junij, ker je bil tov. Rus uradno zadržan preide takoj na dnevni red.

1. **Pokrajinska skupščina.** Za pokrajinsko skupščino se je sestavil dokončni vzored, ki je objavljen v današnjem listu na prvem mestu. Važno je, da zboruje širši sosvet z odseki že v petek 16. julija 1926.

2. **Odseki.** Na skupščino bodo pozvani samo oni odseki, ki naj razpravljajo o poslanih predlogih spadajočih v njihovo področje.

3. **Glasovanje.** Pravico glasovanja bodo imeli le delegati onih društev, ki poravnajo polletno članarino in ves stari dolg najkasneje do 5. julija 1926. Na vse predsednike je poslani nužno okrožnico ter navesti dolžni znesek.

4. **Verifikacija delegatov.** V svrhu verifikacije delegatov bo izvolil širši sosvet verifikacijski odsek, ki naj sestoji iz tajnika, blagajnika in še treh izvoljenih članov-delegatov.

5. **Proračun.** Sestavil se je polletni proračun, t. j. za dobo od 1. januarja 1927 do 30. junija 1927, ker bomo uređili vse poslovanje in izdajanje listov po šolskem in ne po solarnem letu. Proračun je objavljen v današnji številki. Skrčili smo ga všteti »Zvonček« za okroglo 40.000 Din.

6. **»Tovariš« v novi obliki.** »Učiteljski Tovariš« dobi po novem letu novo obliko v tisku. Prva stran bo tiskana v

garmondu 2. in 3. v borgisu, 4. pa v petitu. S tem pridobimo na prostoru. Na predlog tov. Hrena sklene ožji sosvet z večino glasov da začasno preneha izhajati mesečna priloga »Učit. Tov.« »Prosveta« dotlej, da saniramo naše gospodarsko stanje. Tozadevno gradivo bomo priobčevali v »Tovarišu« pod posebno rubriko.

7. **Ponovna revizija.** V svrhu uređitve gospodarskega stanja poveništvu in listov se sklene na predlog mnogih okrajnih učiteljskih društev ponovna revizija. V to se pozove predvsem nadzorni odbor. O uspehu mora poročati eksekutivi ožjega sosveta do 27. junija 1926, ki odloči, ali sprejme revizijsko poročilo ali ne. Ako ne sprejme soglasno poročila, izvrši ponovno revizijo poseben v to določeni odsek.

8. **Blagajnikovo poročilo** Blagajniku tov. Fegicu dovolj ožji sosvet, da priobči svoja poročila v »Tovarišu« do 27. junija.

9. **Krvice.** Mnogi tovariši godrnjajo čez »Učit. Tovariša« da se premalo bori proti raznim krivicam, kar urednik odločno odklanja. Treba je predvsem vsako krivico sporočiti šele potem, ko je mogoča intervencija.

10. **Odlok o proračunu občin in krajin šolskih svetov.** Ožji sosvet je obširno razpravljal o odloku velikega župana ljubljanske oblasti, notranji oddelku, ki govori o proračunih občin in krajin šolskih svetov. Ako ostane odlok v veljavi, pade tekoma par let naša šolstva v dobo najhujše reakcije pred letom 1869. Sklene se protestirati pri vseh merodajnih činiteljih, da odlok ukinejo.

bode vse za pravočasno priglase pripravi. Priglasil naj se naslovilo točno do 27. junija t. l. na sklicatelja tovariša Šmida in Porekarja. Na veselo gotovo snidenje. Vlaki prihajajo čez Pragersko in Ormož v Ljutomer ob 8.11, 11.24, 14.48 in 18.47. V isto smer povratek ob 7.01, 11.27, 15.09 in 18.50. B. R. N.

— **Natolcevanje.** »Jutro« prinaša izpod peresa bivšega poverjenika Jelenc dne 18. junija 1926 sledeče: »Jaz se prav nič ne čudim, da so zmagali zagovorniki »deklaracije« (Opomba: razmerje je bilo 83:33), ker prav dobro poznam ljubljanske razmere. Dobro vem, če bade danes sedanji režim, pa imamo mi antideklaracijsko večino.« — To je napisal v »Jutru« bivši poverjenik Luka Jelenc! Vprašajte najprej uradništvo pri prosvetnih upravah, če je čutilo kak režimski pritisk za to volitve. Ti bi se moral najprej čutiti — če bi bil! Pač na bi mi lahko našli druga sredstva, ki so se uporabljala od manišine. Volitve se je vršila brez otvoritvenega nagovora in kot prva točka dnevnega reda. Kar se pa tiče krutega in pavšalnega očitania neznačajnosti učiteljem in učiteljicam ljubljanskega učiteljskega društva — prepuščamo prizadetim, da odgovore svojemu bivšemu poverjeniku kakor treba. — Tudi doba, da se bo učiteljstvo merilo po režimih in bo naša organizacija odvisna od režimov, bo minila. Sedaj smo na prehodu.

— **Občni zbor Učiteljske tiskarne** se je vršil že 9. maja. Bil je precej buren, ker so nekaterim celo v sedanji splošni gospodarski krizi osebnosti in strankarstvo več, kakor pa nemoten razvoj našega največjega gospodarskega podjetja. O poteku in izidu tega občnega zbora smo namenoma molčali, ker se držimo trdnega načina, da načelni, politično strankarski in osebni spori ne sodijo v nobeno gospodarsko podjetje, še najmanj pa v naše zlasti v tako kritičnem času. Molčala je tudi tiskarna, molčali so celo tisti, ki so izšli kot »zmagovalci« iz tega občnega zbora ter niso iznesli svoje »zmage« niti ne v stanovskem in tudi ne v kakem političnem glasilu. Vzrokov za ta molk je bilo (in jih je še!) na strani »zmagovalcev« več kot dovolj in sicer zelo, zelo tehtnih. Ta molk pa je prvi pretrgal bivši poverjenik in član upravnega sveta Učiteljske tiskarne tov. Luka Jelenc, in sicer v »Jutru« glasilo politične stranke, ker hoče celo zadevo izrabiti v prilog svoje struje pri našem načelnem pokretu. Dasi izživa njegov člančič oster odgovor, vendar se vzdržim v interesu našega gospodarskega podjetja — in tudi v interesu tov. Jelenc samega — vsake replike. Apeliram na na upravni svet tiskarne, da v bodoče prepreči take izpade in ne prisili mene in drugih, da bomo morali približati žeblice tudi v tem slučaju morda na podoben način, kakor jih je zabil tov. Grum na zborovanju ljubljanskega učiteljskega društva v gospodarstvo UJU v dobi poverjenikovstva tov. Jelenc. Zakaj v interesu učiteljstva je, da naše gospodarske institucije prežive posamezne osebe in struje.

Hren.

— **Ne igrate se z ognjem!** Izogibali smo se iznašati zadeve v javnost, ki bi škodovali našim gospodarskim ustanovam. Zadrževal sem na vseh koncih in krajih izpade, ki bi že zdavna prišli v javnost, ker so si trezni ljudje dali dopovedati, da je iznašanje teh zadev v javnosti na škodo našim gospodarskim institucijam. Toda gospod Jelenc, ki bi imel kot član upravnega sveta Učiteljske tiskarne največ dolžnosti molčati o zadnjem občnem zboru Učiteljske tiskarne, je iznesel v »Jutru« z dne 18. junija 1926 sledeče krilate besede: »Da imamo večino med razsodnim in značajnim učiteljstvom, so pokazale pred nedavnim časom volitve v upravni svet Učiteljske tiskarne, ko so dobili naši kandidati po 123 glasov deklaracijsko pa po 34.« — Zanimivo je konstatirati, da deli sedaj gospod Jelenc učiteljstvo v »razsodno« in »nerazsodno« ter »značajno« in »neznačajno«, kakor je razvidno iz dopisa. Ni bila dovolj delitev učiteljstva po strankarski opredeljenosti, zaselati je treba razdor še globlje! Toda tudi njegove številke ne odgovarjajo istini. Gospod Jelenc je pozabil omeniti, da je on dobil samo 93 glasov in od teh osem mojih in naimani dvakrat toliko od mojih prijateljev, ki smo stali na stališču, da je najmanj prikladen sedanji trenutek za zanašanje strankarskega razdora v naša gospodarska podjetja; pozabil je gospod Jelenc tudi omeniti, da sva pri volitvi v

nadzorstvo Učiteljske tiskarne dobila s tov. Hrenom 52—54 glasov, čeravno ste najhujši ožgi otvorili proti nama, tov. Grum je pa dobil celo 63 glasov od 126 oddanih glasov. »Večina« ki jo omenja g. Jelenc, se je umetno vzdržuje. »Pozabiti ne sme, da upravni svet Učit. tisk. pred občnim zborom ni sodeloval novo prijavljenih učiteljev iz vrst članstva UJU. Dovolj neprilik sem imel, ko sem ravno javne izpade v tem oziru preprečil, če na danes prihaja to v javnost, naj se upravni svet zahvali nerodnosti gospoda Jelenc. Danes nismo prepričani samo mi, temveč menim celo najhujši Jelencovi pristaši, da ni v korist naših gospodarskih institucij, ker so se zamenili člani nadzorstva Učiteljske tiskarne ravno z odborniki »Kluba demokratičnih učiteljev« in se je s tem jasno pokazalo, da je strankarstvo tudi pri gospodarskih vprašanjih za Jelencovo skupino prvo, ki pospešuje stanovski razdor tudi pri gospodarskih podjetjih. Gospoda, ne izzivajte! — Ivan Dimnik.

— **Zakaj?** V »Jutru« od dne 18. junija t. l. mi očita neki »J. J. učitelj«, da propagiram v članku »Klub priseljenih učiteljev« ustanovitev novega učiteljskega društva, da ne verujem propagatorji »Deklaracije« lastnim besedam, ko povdarjam potrebo le ene enotne učiteljske organizacije itd. Ker sem prepričan, da je učitelj J. J. dobro čital da sem za »klub priseljenih učiteljev« v okviru organizacije ne pa izven nje ter da svarim pred prisvajanjem nalog, ki bi zamogle dovesti do diferenciacije v vrstah učiteljstva, vprašam: Zakaj in čemu je zavijanje resnice dobro? Ali smatra J. J. učiteljstvo za tako inferiorno, da ne bi razumelo, kar čita? Ali je to zgolj malo zlobica? Naj bo tako ali tako, gotovo je, da tak način polemike ni vreden učitelja, še manj pa moža! — I. Ribičič

— **Mladinski list »Zvonček«.** Prejeli smo 10. številko »Zvončka«, ki zaključuje letnik 1925/26. Tudi ta številka je vredna sovrstnica vseh prejšnjih števil. Odlikuje se po vsebini, pa tudi po pestrosti ilustracij, med katerimi prvači umetniška priloga »Čebelnjak v gluho nemnici v Ljubljani«. Original je naslikal spreten ilustrator strokovni učitelj Ivo Erbežnik. Delo je prvovrstno in dela čast avtorju, kakor tudi Učiteljski tiskarni. K temu je dodal g. Vilko Mazi mičen spis »Gluhonemni čebelnjak«. Ta številka vsebuje Ganglovo odo na mesto »Kranj«, Petelinovo pesnitev »Vidov dan«, Lebanovo pesem »Maju v slovo«, Samčevno pesmico »Kresnice«, Lamutovo »Na večerni naši« ter Ročičovo »Nesrečna Evica«. Med pripovednimi spisi najdemo nadaljevanje Vandotove povesti »Kochieva osveta«, ki zaključuje prvi del povesti. Stric Pavle končuje svoje »Izprehode po Beogradu«, Bartolova nam prinaša mičen spis »Strašilo« in Jeras konec svoje povesti »Deklice iz preteklosti«. Poleg vsega tega dodaja Juvanc glasbeni proizvod »Domovina«. Bogat je na pisemskih in odgovorih tudi to pot »Kotiček gospoda Doronoliškega«. Uredništvo naslavlja koncem lista na mlade čitatelje prav prilazne besede, polne lepih oblikih za bodoče leto. In te oblike niso prazne, zato priporočamo naši mladini, naj se še tesneje oklenejo »Zvončka« v bodočem letu.

— **Članom in članicam okrajnega učiteljskega društva za ljubljansko okolico.** Ker se odboru od gotove strani predbaciva, da je v društvo uvedel »absolutizem«, sem primoran in izzvan — že z ozirom na to, ker v tekočem šolskem letu ni mogoče iz raznih ovir sklicati društvenega zborovanja, da vse klevete ovržemo — tem potom pojasniti naslovilcem, da bodo sami izprevideli v koliko odgovarja resnici gonja proti odboru. Konstatiram samo sledeča dejstva, ki so izzvala v nekaterih glavah »absolutizem«. Pri odborovi seji, ki se je vršila 6. t. m., je odbor soglasno odstavil bivšega tajnika in ga nadomestil z drugim članom odbora, ker se je iz avtentičnih podatkov dokazalo, da ni vršil od odbora poverjene mu naloge kot tajnik v interesu društva. Nadalje sem na kratko poročal, da sem v društveni blagajni ugotovil manco večje vsote. Denar je bil od članstva inkasiran in vpisan v blagajniško knjigo, a v njej niso razvidni izdatki od vsega. Podrobnosti si bo odbor prizadeval ugotoviti v interesu društva in njega članstva. Zanimivo je, da letos redno plačujemo svoje obveznosti, da pa naši delegati ne bodo imeli glasovalne pravice na pokrajinski skupščini, ker nam je stari

odbor pustil toliko dolga in nejasnih računov, da društvene obveznosti napram poveništvu še sedaj niso poravnane. Prav je imel neki tovariš, ki se je izrazil, da društvena blagajna ne izpolnjuje svoje obveznosti; luknja se je šele v tekočem letu zamašila pod »absolutizmom« tako, da se je poravnalo del dolga prejšnjih let, plačale vse obveznosti tekočega šolskega leta 1926 poveništvu UJU, kar je prvi pojav po tolikih letih v našem društvu. Tovariši in tovarišice, mučilo je, da se moramo braniti javno, a v to smo primorani in izzvani od tovarišev, ki neopravičeno mečejo blato na odbor, namesto da bi ga ohranili za končno sodbo. Sodite vi, ako je odborov »absolutizem« na mestu, s katerim zastopa le in samo društvene in vaše interese. Končno pa vam javljamo, da bo odbor ta »absolutizem« podrobno in s številskimi pojasnil na prihodnjem zborovanju, ki se bo vršilo takoj v začetku prihodnjega šolskega leta. — Josip Marcarol, t. č. predsednik.

— **Srebrno poroko z učiteljskim stanom** praznuje leto maturanti(nje) iz l. 1901. Ljubljanski smo praznovali 20-letnico ob priliki skupščine v Rogaški Slatini. Praznujmo 25-letnico letos ob isti priliki v Celju, ter se naj nam pridružio še mariborski! Priti bi morali po morenosti vsi kolikor nas je še ostalo. Morebitne predloge pošlite — ker ni še nihče vzel stvari v roke — podpisancu. — Anton Hren, Studenci pri Mariboru.

— **Stara cerkev pri Kočevju.** Tukajšnja osnovna šola priredi Vidovdansko proslavo dne 27. in 29. junija t. l. ob 3. uri popoldne. Na vzporedu so igre, prizori, deklamacije in petje. Vabimo vse prijatelje in ljubitelje šolskega dela, da se udeležijo te prireditve v obilem številu.

— **Pripravilni odbor za odkritje spominske plošče** umrlemu nadučitelju Ivanu Strelcu pri Sv. Andražu v Slov. goricah opozarja ceni. čitatelje, da se omenjeni odbor v binkoštni številki objavi, da se vrši tozadevna ljudska slavnost dne 28. in 29. junija 1926 ter danes prinaša svoj program kakor sledi: 1. Dne 28. junija zvečer mirozov, umetni ogenj, nato pa slavnostni banket. 2. Dne 29. junija ob 1/210. slov. služba božja, nato odkritje in blagoslovitev spominske plošče na tukajšnji šoli. 3. Slavnostni govor. 4. Popoldne ob 1/215. uri F. Finžgarjeva ljudska igra na novem šolskem odru »Veriga«. 5. Po sporedu prosta zabava s srečolovom šaljivo pošto, boš s konfetijem, ameriški zapor itd. v gostilni g. R. Rola. Oba dneva svira znano godbeno društvo »Mura«, godba na pihala dirigira g. Janko Čirč iz Gornje Radgone. Iz Ptujja vozi dne 29. junija od 1/210. vlaka predpoldne avto po znižani ceni. Tuji, ki reflektirate na

avto vožnjo, javite se pravočasno potom dopisnice na naslov: Zvonko Predan, šolski upravitelj pri Sv. Andražu v Slov. goricah. K obilni udeležbi vabi — odbor.

— **V nedeljo, dne 4. julija** je ob 8. uri v okoliški šoli v Celju sestanek učiteljev, ki so imeli kmetijsko-nadaljevalne šole, h kateremu se vabilo tudi drugi tovariši, ki se zanimajo za to stroko. — Pero Jankovič, učitelj-upravitelj osnovne šole v Vojniku.

— **Potovanje v Češkoslovaško.** (Ekskurzija tov. Mrovljeta.) Odhajamo iz Ljubljane — glavni kolodvor 2. julija ob 15.54 in v Mariboru se pridružijo ostali: vlak pride okrog 20. ure v Maribor. Radi tega odpade tudi stanek v Ljubljani. Vsak naj kupi vozno karto do Prage. Jugoslovanski znak naj si vsak sam nabavi! V slučaju, da se ne peliemo skupaj se snidemo 4. julija v Pragi v že javljenem hotelu. — Mrovlje. — Oni, ki pridejo pred tem vlakom v Maribor svidenje pri »Crnem orlu« na Grajskem trgu.

— **Razstava ženskih ročnih del v Domžalah.** V šolskem poslopiju šestrazredne osnovne šole v Domžalah razstavijo prihodnjo nedeljo in ponedeljek (27. in 28. t. m.) svoje letošnje izdelke ženskih ročnih del učenke te šole z namenom, da si jih pridejo v prav obilnem številu ogledat starši in vsi, katerim je na srcu napredek ženskega naraščaja v prid in blagor našega naroda.

— **Žalostno znamenje.** »Narodni dnevnik« hvali, »Kmetijski list« hvali, »Narodna Prosveta« hvali, »Učiteljska iskra« hvali in še drugi listi so hvalili novi pokret med učiteljstvom. G. Jelenc piše v »Jutru« od 18. junija 1926, da je žalostno znamenje, ker »Slovenec« hvali. — Nas ne ženirajo take pohvale in nas tudi ne vznemirjajo. Tudi če nas drugi listi pohvalijo ali pogrtaajo, nas ne vznemirja, ker gremo svojo ravno stanovsko pot naprej preko dnevnih političke. Sprva težko, a uspehi bodo vedno bolj vidni in trajni, ne le ob režimih.

— **Izlet UJU v Čehoslovaško. Pri-zadeti dobite pismo naznanilo glede vlaka s katerim potujemo ali pa v dnevnikih.**

— **Brošuro, ki opisuje boje za novo osnovno in meščansko šolo v Mežici** bo poslal tov. Möderndorfer nekaterim tovarišem in tovarišicam na ogled. Kdor jo bo obdržal, naj nakaže po priložnici položnici 12 Din. zanj (ne 8 Din, kakor je bilo zadnjič objavljeno) kogar pa ne bo zanimala, naj jo takoj nepoškodovano vrne!

— **BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA.** Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošlje vsakemu naročniku »Učit. Tovariša« zanimiv cenik brezalkoholno. Zahtevajte ga takoj: ne bo Vam žal!

Iz seje ožjega sosveta Pov. UJU Ljubljana.

(9. seja dne 16. junija 1926).

Ko ugotovi poverjenik tov. Grus pri polnoštevilni navzočnosti članov ožjega sosveta sklepčnost in pojasni, da je preložil sejo od 12 na 16. junij, ker je bil tov. Rus uradno zadržan preide takoj na dnevni red.

1. **Pokrajinska skupščina.** Za pokrajinsko skupščino se je sestavil dokončni vzpored, ki je objavljen v današnjem listu na prvem mestu. Važno je, da zboruje širši sosvet z odseki že v petek 16. julija 1926.

2. **Odseki.** Na skupščino bodo pozvani samo oni odseki, ki naj razpravljajo o poslanih predlogih spadajočih v njihovo področje.

3. **Glasovanje.** Pravico glasovanja bodo imeli le delegati onih društev, ki poravnajo polletno članarino in ves stari dolg najkasneje do 5. julija 1926. Na vse predsestnike je poslani nužno okrožnico ter navesti dolžni znesek.

4. **Verifikacija delegatov.** V svrhu verifikacije delegatov bo izvolil širši sosvet verifikacijski odsek, ki naj sestoji iz tajnika, blagajnika in še treh izvoljenih članov-delegatov.

5. **Proračun.** Sestavil se je polletni proračun, t. j. za dobo od 1. januarja 1927 do 30. junija 1927, ker bomo uređili vse poslovanje in izdajanje listov po šolskem in ne po solarnem letu. Proračun je objavljen v današnji številki. Skrčili smo ga všteti »Zvonček« za okroglo 40.000 Din.

6. **»Tovariš« v novi obliki.** »Učiteljski Tovariš« dobi po novem letu novo obliko v tisku. Prva stran bo tiskana v

garmondu 2. in 3. v borgisu, 4. pa v petitu. S tem pridobimo na prostoru. Na predlog tov. Hrena sklene ožji sosvet z večino glasov da začasno preneha izhajati mesečna priloga »Učit. Tov.« »Prosveta« dotlej, da saniramo naše gospodarsko stanje. Tozadevno gradivo bomo priobčevali v »Tovarišu« pod posebno rubriko.

7. **Ponovna revizija.** V svrhu ureditve gospodarskega stanja poveništvu in listov se sklene na predlog mnogih okrajnih učiteljskih društev ponovna revizija. V to se pozove predvsem nadzorni odbor. O uspehu mora poročati eksekutivi ožjega sosveta do 27. junija 1926, ki odloči, ali sprejme revizijsko poročilo ali ne. Ako ne sprejme soglasno poročila, izvrši ponovno revizijo poseben v to določeni odsek.

8. **Blagajnikovo poročilo** Blagajniku tov. Fegicu dovolj ožji sosvet, da priobči svoja poročila v »Tovarišu« do 27. junija.

9. **Krvice.** Mnogi tovariši godrnjajo čez »Učit. Tovariša« da se premalo bori proti raznim krivicam, kar urednik odločno odklanja. Treba je predvsem vsako krivico sporočiti šele potem, ko je mogoča intervencija.

10. **Odlok o proračunu občin in krajin šolskih svetov.** Ožji sosvet je obširno razpravljal o odloku velikega župana ljubljanske oblasti, notranji oddelku, ki govori o proračunih občin in krajin šolskih svetov. Ako ostane odlok v veljavi, pade tekoma par let naša šolstva v dobo najhujše reakcije pred letom 1869. Sklene se protestirati pri vseh merodajnih činiteljih, da odlok ukinejo.